

Vraag nr. 269
van 23 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Dagopvang – Terminologie

Om mensen met problemen overdag op te vangen, worden op het terrein verschillende werknamen gebruikt. Men spreekt van inloopcentra, diensten en ontmoetingscentra, dagcentra, ... Het zijn veelgebruikte termen die telkens naar een andere inhoud, normen en doelgroep verwijzen. Het kan gaan om ouderen of jongeren, mensen erkend als gehandicapte, opvang in het kader van psychiatrie, jeugdbeleid, algemeen welzijnswerk of andere welzijns-/gezondheidsvoorzieningen.

Dit maakt het er noch voor het grote publiek, noch voor degenen die om één of andere reden ondersteuning zoeken in de dagopvang, doorzichtiger, laat staan gemakkelijker op.

Inhoudelijk is verscheidenheid in aanbod een goede evolutie, maar de terminologie zorgt voor verwarring en bijgevolg ontoegankelijkheid.

1. Is een betere afstemming van de term "dagopvang" niet noodzakelijk om het geheel doorzichtiger te maken ?

Werden daartoe reeds initiatieven genomen en zo ja, welke ?

2. Welke vormen van dagopvang worden er georganiseerd door diensten die onder de bevoegdheid van de minister vallen ?

Welke tegemoetkoming/faciliteiten kan men krijgen ?

Aan welke voorwaarden moet men voldoen om hiervan gebruik te kunnen maken ?

Antwoord

1. Voor het antwoord op vraag 1 verwijs ik naar mijn algemene opmerkingen inzake de vorige vraag, nr. 268 (*zie : blz. 564 – red.*).
2. Als minister bevoegd voor de bijstand aan personen organiseer ik de juridische voorwaarden en het administratief toezicht op centra voor dagverzorging in de thuiszorg, dagcentra binnen de bijzondere jeugdbijstand, dagcentra voor personen met een handicap en semi-internaten voor al dan niet schoolgaande kinderen met een

handicap, dagopvang van jonge kinderen in kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, en buitenschoolse opvang voor valide schoolkinderen.

Sommige centra voor algemeen welzijnswerk met een residentiële setting beschikken over een service- en ontmoetingsruimte die niet tot het formele hulpverleningsaanbod behoort en waar achtergestelde groepen terecht kunnen voor een informele toeleiding naar het algemene aanbod binnen de thuislozenzorg.

Ik overloop in kort bestek de diverse opvangvormen.

Kind en Gezin

Bij dagopvang gaat het om de opvang van kinderen die nog niet naar de school gaan of die in de overgangperiode tussen kinderopvang en de basisschool (kleuterschool) zitten. Bij buitenschoolse opvang gaat het om opvang van kinderen die naar de basisschool gaan : opvang vóór en na de lessen, op schoolvrije dagen en gedurende de schoolvakanties.

De beschikbare voorzieningen voor dagopvang zijn enerzijds de erkende kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, anderzijds de particuliere opvanggezinnen en opvanginstellingen. De tegemoetkoming voor de erkende initiatieven is het resultaat van een enveloppesubsidiëring per erkende en subsidiabele opvangplaats. De ouders betalen voor de opvang van hun kind(eren) een bijdrage, waarvan de hoogte afhankelijk is van hun inkomen.

In de particuliere opvangvoorzieningen is voor de voorziening zelf niet in een erkenning of subsidiëring voorzien. Wel kunnen deze voorzieningen een attest van toezicht (attestering van een minimaal aanwezige kwaliteit) verwerven, waardoor zij de ouders een fiscaal attest kunnen uitreiken. In bepaalde gevallen kunnen minicrèches, mits ze aan bepaalde kwaliteitsvereisten voldoen, een financiële tegemoetkoming genieten. De ouderbijdrage is vrij te bepalen in onderlinge overeenkomst tussen ouders en voorziening.

Aan de doelgroep worden geen voorwaarden opgelegd om van de dagopvang gebruik te kunnen maken. Het aanbod in de erkende en gesubsidieerde opvang is per definitie openbaar. Er bestaan wel enkele prioriteitsregels, die als richtlijn binnen het openbare aanbod kunnen

gelden. Daarnaast hanteren sommige voorzieningen die door een gemeentelijke overheid worden uitgebaat, in de praktijk wel de stelregel dat kinderen uit de eigen gemeente voorrang moeten krijgen.

De toegangsregels tot de particuliere opvang worden niet door de overheid opgelegd. Iedere zelfstandige opvangvoorziening bepaalt zelf haar doelpubliek en het daarbij gevoerde opnamebeleid.

Vlaams Fonds

Dagcentra

Deze zorgvorm richt zich tot meerderjarige personen van alle doelgroepen die niet bekwaam zijn om tewerkgesteld te worden in een beschutte werkplaats.

De dagcentra bieden activiteiten, training of therapie op diverse domeinen : bezigheidsactiviteiten, ontwikkeling van arbeidsgerichte activiteiten, zelfredzaamheidsstraining, sociale vaardigheidstraining, kine, logopedie, ergotherapie, emotionele ondersteuning, ...

Men kan hier tijdens de week voltijds of deeltijds (al dan niet in combinatie met beschutte tewerkstelling of verblijf in een tehuis voor niet-werkenden) terecht van 8 tot 18 uur. De persoon met een handicap dient een bijdrage te betalen.

Semi-internaten voor schoolgaanden

Bedoeld voor kinderen met een handicap die schoolgaand zijn, maar waarbij de ondersteuning vanuit het bijzonder onderwijs alleen ontoereikend is.

Gedurende het schooljaar is er voorschoolse en naschoolse opvang en opvang tijdens de vrije momenten. Bij sommige doelgroepen wordt het personeel van het semi-internaat in de klas ingeschakeld voor assistentie aan de leerlingen en verzorging. Tijdens de vakantieperiode kunnen de ouders indien gewenst eveneens een beroep doen op het semi-internaat : er wordt dan voor de aanwezigen in een dagvullend programma voorzien.

Semi-internaten voor niet-schoolgaanden

Bedoeld voor kinderen met een zware handicap die nog niet schoolgaand zijn of die niet binnen

het onderwijs kunnen worden opgevangen. Er wordt een dagvullend programma aangeboden dat, gelet op de doelgroep, in belangrijke mate ook gericht is op verzorging en therapie.

Bijzondere jeugdbijstand

Deze dagcentra nemen uitsluitend minderjarigen op tijdens bepaalde uren van de dag en begeleiden de gezinnen waartoe ze behoren, ambulantly.

De opvang van de minderjarige wordt minimaal verzekerd :

- op schooldagen : tijdens de middagpauze en na schooltijd tot 19 uur ;
- op vakantiedagen : van 9 tot 17 uur.

Er worden dagelijks twee maaltijden verstrekt, waarvan één warme maaltijd.

De werking van deze semi-residentiële voorzieningen beslaat verscheidene terreinen : gezinsbegeleiding, groepswerking, studie- en schoolbegeleiding en individuele begeleiding.

De opname van de minderjarige gebeurt steeds op basis van een verwijzing door het comité voor bijzondere jeugdzorg of door de jeugdrechtbank. De verwijzing gebeurt naar aanleiding van een problematische opvoedings situatie of een als misdrijf omschreven feit.

De maximale duur van de opname is één jaar, zij kan evenwel telkens met maximum één jaar worden verlengd.

Thuiszorg

Conform de thuiszorgreglementering staan deze opvangcentra overdag open voor gebruikers die geen intensieve medische behandeling en toezicht nodig hebben, maar wel behoefte aan (re-)activering, verpleging, verzorging, toezicht en/of begeleiding in de activiteiten van het dagelijks leven.

Er wordt binnen bepaalde regels in een subsidiëring van erkende dagverzorgingscentra voorzien.